

MEDIEVAL INSTITUTE BYZANTINE GREEK EXAM, FALL 2024

The exam consists of **three passages**.

The **first** is a passage for unaided translation, i. e., it must be translated without a dictionary or any other kind of aid.

In your translation of the **second** and **third** passages you may make use of **any instruments** you wish (dictionaries, grammar books, Greek Bible, etc.).

You will be allowed **three hours** for this exam.

Please write your translation on **lined paper**, skipping **every other line**, **numbering** the pages consecutively, and labeling each with your **exam number**; please leave **wide margins** and use only **one side** to facilitate photocopying!

You are not permitted to use a computer during the exam period. To pass the exam:

- You must translate the **entire** passages (apart from possible minor omissions).
- The translation must show a good **overall understanding** of the text.
- The **syntactical structure** of the majority of single sentences must be correctly rendered.
- There should be very few grave errors in the translation of single **word-forms** (tense, number, case, etc.) per passage.

Please produce an intelligible and grammatically correct English translation. If necessary, add a more literal translation in brackets or notes to show your understanding of the Greek text.

Procedure: After each paper has been graded independently by the members of the MI Greek Exam Committee, the Committee will determine your final grade (**pass/fail**). You will be informed of the result by the Director of the Medieval Institute.

If you wish, please schedule an appointment with any of the committee members to discuss your exam paper:

Alexander Beihammer, Alexander.D.Beihammer.1@nd.edu

David Gura, dgura@nd.edu

Aldo Tagliabue, atagliab@nd.edu

Passage 1 – Unaided Passage. A dictionary is not permitted.

John Skylitzes, *Synopsis historiarum*.

The deeds of Themel during the reign of Constantine VII (944–959).

Τοῦ ἀμῆρᾶ δὲ τῆς Ταρσοῦ ἐκστρατείαν κατὰ Ῥωμαίων ποιησαμένου, ἐν τῇ κόμῃ δὲ τῇ Ἡρακλέος λαὸν πεπομφότος εἰς προνομὴν, πρεσβύτερός τις Θέμελ ὀνομαζόμενος τὴν ἀναίμακτον ἐπιτελῶν λειτουργίαν, ὡς ἔγνω τὴν τῶν Σαρακηνῶν ἔφοδον, λιπὼν τὴν ἱερουργίαν, καὶ ὡς εἶχε στολῆς ἐξελθὼν, λαβόμενός τε ταῖς χερσὶ τοῦ σημαντῆρος τῆς ἐκκλησίας, ἐν τούτῳ τοὺς ἐπιόντας ἡμύνετο, καὶ πολλοὺς μὲν ἐτραυμάτισεν, ἀπέκτεινε δὲ καὶ ἱκανοὺς, τοὺς δὲ λοιποὺς εἰς φυγὴν ἐτρέψατο. ἀποκλεισθεὶς δὲ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου τῆς ἱερουργίας, ἐπεὶ μὴ ἔπειθε συγχωρηθῆναι, τοῖς Ἀγαρηνοῖς προσερρῦη καὶ τὸν χριστιανισμόν ἐξωμόσατο, καὶ σὺν αὐτοῖς ἐξιὼν οὐ μόνον Καππαδοκίαν καὶ τὰ ἐγγίζοντα ταύτῃ ἐδήου θέματα, ἀλλὰ δὴ καὶ μέχρι τῆς μικρᾶς λεγομένης Ἀσίας ἔφθασεν. ὅσα δὲ δεινὰ διεπράξατο, οὐδὲ γράφειν ἡμῖν θεμιτόν.

Notes

ὁ ἀμῆρ: emir.

ἡ προνομή: foraging.

ὁ σημαντηρ, σημαντῆρος: *semantron* (a percussive instrument in the form of a long wooden plank used to summon monks to prayer)

Ἀγαρηνοῖς: Hagarenes (i.e., Muslims; Arabs).

δημιόω: to lay waste to, or to ravage a place.

Passage 2 - A Dictionary is permitted

John Chrysostom's *Homily to Matthew*, 1

- 1 Ἦδει μὲν ἡμᾶς μηδὲ δεῖσθαι τῆς ἀπὸ τῶν γραμμάτων βοηθείας, ἀλλ' οὕτω βίον παρέχεσθαι καθαρὸν, ὥς τοῦ Πνεύματος τὴν χάριν ἀντὶ βιβλίων γίνεσθαι ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς, καὶ καθάπερ ταῦτα διὰ μέλανος, οὕτω τὰς καρδίας τὰς ἡμετέρας διὰ Πνεύματος ἐγγεγράφθαι. Ἐπειδὴ δὲ ταύτην διεκρουσάμεθα τὴν χάριν, φέρε τὸν δεύτερον ἀσπασώμεθα πλοῦν. Ἐπεὶ ὅτι τὸ πρότερον ἄμεινον ἦν, καὶ δι' ὧν εἶπε, καὶ δι' ὧν ἐποίησεν, ἐδήλωσεν ὁ Θεός. Καὶ γὰρ τῷ
- 6 Νῶε, καὶ τῷ Ἀβραάμ καὶ τοῖς ἐγγόνοις τοῖς ἐκείνου, καὶ τῷ Ἰὼβ, καὶ τῷ Μωϋσεῖ δὲ οὐ διὰ γραμμάτων διελέγετο, ἀλλ' αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ, καθαρὰν εὐρίσκων αὐτῶν τὴν διάνοιαν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς αὐτὸν τῆς κακίας ἐνέπεσε τὸν πυθμένα ἅπας τῶν Ἑβραίων ὁ δῆμος, τότε καὶ λοιπὸν γράμματα καὶ πλάκες, καὶ ἡ διὰ τούτων ὑπόμνησις. Καὶ τοῦτο οὐκ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ Παλαιᾷ ἀγίων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ Καινῇ συμβὰν ἴδοι τις ἂν. Οὐδὲ γὰρ τοῖς ἀποστόλοις ἔδωκε τι γραπτὸν
- 11 ὁ Θεός, ἀλλ' ἀντὶ γραμμάτων τὴν τοῦ Πνεύματος ἐπηγγείλατο δώσειν χάριν. *Ἐκεῖνος γὰρ ὑμᾶς ἀναμνήσει, φησὶ, πάντα.* Καὶ ἵνα μάθῃς ὅτι τοῦτο πολὺ ἄμεινον ἦν, ἄκουσον διὰ τοῦ προφήτου τί φησι· *Διαθήσομαι ὑμῖν διαθήκην καινὴν, διδούς νόμους μου εἰς διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας γράψω αὐτούς, καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ Θεοῦ.*

Notes

1: μηδὲ, 'not all'

4: φέρε, 'come'

9: γράμματα καὶ πλάκες: nominal phrase, supply εἰσὶ

Passage 3 - A Dictionary is permitted

Digenis Akritas, Grottaferrata Version,
From a dialogue between an Arab emir and Byzantine border lords

Ἀκούων ταῦτα ὁ ἀμιράς, ὁρῶν δὲ καὶ τοὺς θρήνους,
ἤρξατο τούτους ἐρωτᾶν· «Τίνες ἐστέ καὶ πόθεν;
Γένους ποίου τυγχάνετε; Ποῖον θέμα οἰκεῖτε;»

«Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Ἀνατολικόν, ἐξ εὐγενῶν Ῥωμαίων· (265)
ὁ πατήρ μας κατάγεται ἀπὸ τῶν Κινναμάδων,
ἡ δὲ μήτηρ μας Δούκισσα, γένους τῶν Κωνσταντίνου·
στρατηγοὶ μὲν οὖν δώδεκα ἐξάδελφοι καὶ θεῖοι,
ἐξ οὖν ὅλοι τυγχάνομεν μετὰ τῆς αὐταδέλφης.
Ὁ πατήρ μας ἐξόριστος διὰ τὴν τιμωρίαν, (270)
ἦν αὐτῷ προεξένησαν τινὲς τῶν συκοφάντων.
Οὐδεὶς ἀφ' ἡμῶν ἔτυχεν εἰς τὴν ἐπέλευσίν σου,
καὶ γὰρ ἡμεῖς ὑπῆρχομεν στρατηγοὶ εἰς τὰς ἄκρας·
εἰ γὰρ ἐκεῖ ἐτύχομεν, οὐκ ἂν τοῦτο συνέβη,
οὐκ ἂν εἰς οἶκον μᾶς ποτε εἶχετε πορευθῆναι· (275)
ἀφ' οὗ δὲ οὐκ ἐτύχομεν, καλῶς νὰ τὸ καυχᾶσαι.
Ἄλλ', ὦ ἀμιράδων μέγιστε καὶ πρῶτε τῆς Συρίας,
νὰ προσκυνήσης τὸν Βαγδᾶ· εἰπέ καὶ σὺ τίς εἶ γε.
Καὶ εἰ στραφοῦν οἱ συγγενεῖς ἀπὸ τοῦ ταξιδίου,
φέρουν καὶ τὸν πατέρα μας ἀπὸ τὴν ἐξορίαν, (280)
νὰ σε καταζητήσωμεν ὅπου δ' ἂν καὶ τυγχάνης·
οὐ γὰρ ἂν ἀνεκδίκητον ἐάσομεν τὴν τόλμην.»

«Ἐγώ, καλοὶ νεώτεροι,» ὁ ἀμιράς ἀντέφη,
«Χρυσοβέργου υἱός εἰμι, μητρὸς δὲ τῆς Πανθίας,
Ἄμβρων ὑπῆρχε μου παπποῦς, θεῖος μου ὁ Καρόης. (285)
Τέθνηκε γὰρ μου ὁ πατήρ ἔτι νηπίου ὄντος,
παρὰ μητρὸς ἐδόθην δὲ εἰς συγγενεῖς Ἀράβους,
οἵτινές με ἀνέθρεψαν εἰς Μωάμετ τὸν πόθον·
ὁρῶντες δὲ με εὐτυχῇ εἰς πάντας τοὺς πολέμους
ἐξουσιαστὴν ἐποίησαν εἰς ὅλην τὴν Συρίαν (290)
καὶ ἐκλεκτοὺς μοι ἔδωκαν τρισχιλίους κονταράτους.

Ἀνατολικόν = theme in central Asia Minor

Κινναμάδες = Byzantine noble clan

ἄκραι = the border regions

ὁ Βαγδᾶς = the ruler, caliph of Baghdad

κονταράτοι = spear-bearing soldiers